

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maataloustulolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on muuttaa maataloustulolakia siten, että sen lisäksi, mitä voimassa olevan lain mukaan on varattava maataloustuotannon ohjaamiseen ja tasapainottamiseen, tähän tarkoitukseen voitaisiin käyttää valtioneuvoston tarkemmin päättämä määrä, kuitenkin enintään 400 miljoonaa markkaa, mistä puolet katetaan maataloudelta perittävinä maksuina ja veroina. Lisäksi lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maataloudelta

voitaisiin periä vuonna 1989 erilaisina maksuina ja veroina 10 miljoonaa markkaa ruokaperunaylijäämän markkinoinnista valtiolle aiheutuvien menojen kattamiseksi.

Koska lakiehdotus liittyy vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesitykseen, se tulisi käsitellä tulo- ja menoarvioesityksen käsittelyn yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Maataloustulolain 16 §:n mukaan, sellaisena kuin se on 8 päivänä kesäkuuta 1984 annetussa laissa (444/84), maataloustuotannon ohjaamiseen ja tasapainottamiseen varataan vuosittain määrärahat, jotka ovat 20 prosenttia kyseiselle kalenterivuodelle kotieläintuotteiden vientikustannuksiin valtion tulo- ja menoarviossa varatuista määrärahoista.

Voimassaolevan lain 15 §:n 1 momentissa määritellään maatalouden ja valtion markkinointivastuun rajat tavoitehintatuotteille. Maataloustulolain 15 §:n 3 momentin mukaan peritään valtion markkinointivastuurajojen ylityessä maatalouden osuus vientikustannuksista maataloustuotteiden markkinoinnis- ja muina maksuina sekä veroina ja vientimaksuina sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään. Maatalouden markkinointivastuu ei kuitenkaan voi ylittää 13 prosenttia vuosien 1988 ja 1989

maataloustulosta. Mikäli vientikustannus kuitenkin ylittäisi tämän enimmäismäärän, on ylimenevä osa maatalouden markkinointivastuusta lain mukaan jätettävä perimättä ja tehostettava toimenpiteitä maataloustuotannon ohjaamiseksi ja tasapainottamiseksi. Tällöin voidaan tulo- ja menoarviossa myöntää tasapainottamistoimenpiteiden rahoittamiseen lisäystä, josta luetaan 40 prosenttia maataloustuloksi.

Maataloustulolain 16 §:n mukaan määräytyvistä varoista suurin osa tarvitaan vuonna 1989 aiempina vuosina tehdyistä sopimuksista maksettaviin korvauksiin. Uusiin sopimuksiin niistä jää vuonna 1989 vain noin 50 miljoonaa markkaa. Viljaylijäämän vähentämiseksi vuonna 1989 on tarkoitus tehdä vapaaehtoisia kesannoimissopimuksia vähintään 160 000 hehtaarin peltoalasta. Lisäksi tavoitteena on tehdä sopimuksia maataloudesta metsätalouteen siirtymiseksi. Jotta kesannoimissopimuksia voitaisiin tehdä esitetyn tavoitteen mukaisesti, kesannoimiseen tarvittaisiin varoja lisää noin 300

miljoonaa markkaa. Tämän vuoksi maataloustulolain 16 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi momentti, jonka mukaan vuonna 1989 maataloustuotannon ohjaamiseen ja tasapainottamiseen voidaan käyttää voimassaolevan maataloustulolain 16 §:ssä säädetyn lisäksi valtioneuvoston päättämä määrä valtion varoja, kuitenkin enintään 400 miljoonaa markkaa. Edellä tarkoitettua valtioneuvoston tasapainottamiseen osoittamasta lisämäärärahasta puolet kattetisiin maataloudelta perittävinä markkinomismaksuina, veroina ja vientimaksuina. Uuteen 16 §:n 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi maininta myös siitä, että näitä maksuja ja veroja ei luettaisi maatalouden kustannuksiin maataloustulolain 3 §:ssä tarkoitettua kokonaislaskelmaa laadittaessa.

Kuluvan vuoden ruokaperunasato ylittää alustavien arvioiden mukaan kotimaisen tarpeen 160—210 miljoonalla kilolla. Ylijäämäperunan tarkoituksenmukaisin käyttötapana olisi valmistaa siitä tärkkelystä puunjalostusteollisuuden raaka-aineeksi.

Vuoden 1988 tulo- ja menoarviossa on varattu 2 miljoonan markan ja vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesityksessä 2,5 miljoonan markan määräraha momentille 30.31.40 ruokaperunan hintatason vakaannuttamiseen. Ylijäämäperunan sijoittamiseksi tärkkelysteollisuuteen tälle momentille on tarkoitus osoittaa 10 miljoonaa markkaa lisää varoja. Maataloustulolakia esitetään muutettavaksi siten, että tätä vastaava määrä perittäisiin maataloudelta markkinomis- ja muina maksuina sekä veroina tai vientikustannusmaksuina.

2. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Kesannoimissopimukseen arvioidaan tarvittavan lisävaroja noin 300 miljoonaa markkaa. Koska tästä määrärahan lisäyksestä puolet kattetisiin maataloudelta perittäville maksuilla, valtion lopulliseksi menoksi jäisi 150 miljoonaa markkaa. Kesantoalan lisäyksellä vuoteen 1988 verrattuna voidaan alentaa tuntuvasti rehuviljan ylituotantoa ja säästää vientikustannuksia. Esityksellä ei ole organisatorisia vaikutuksia.

3. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesitykseen, minkä vuoksi se olisi käsiteltävä tulo- ja menoarvioesityksen käsittelyn yhteydessä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

maataloustulolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 20 päivänä elokuuta 1982 annettuun maataloustulolakiin (629/82) uusi 15 a § ja 16 §:ään, sellaisena kuin se on 8 päivänä kesäkuuta 1984 annetussa laissa (444/84), uusi 2 momentti seuraavasti:

15 a §

Poiketen siitä, mitä 15 §:ssä on säädetty maatalouden osallistumisesta maataloustuotteiden vientikustannuksiin, peritään maataloudelta vuonna 1989 markkinoimis- ja muina maksuina sekä veroina tai vientimaksuina 10 miljoonaa markkaa ruokaperunan markkinoinnista valtiolle aiheutuvien menojen osittaiseksi kattamiseksi.

daan vuonna 1989 maataloustuotannon ohjaimiseen ja tasapainottamiseen käyttää edellä 1 momentin lisäksi valtioneuvoston tarkemmin päättämä määrä, kuitenkin enintään 400 miljoonaa markkaa valtion varoja, josta puolet katetaan, sen mukaan kuin erikseen säädetään, maataloudelta perittävinä maatalouden markkinoinnismaksuina, veroina ja vientimaksuina, joita ei 3 §:ssä tarkoitettua kokonaislaskelmaa laadittaessa lueta maatalouden kustannuksiin.

16 §

— — — — —
Poiketen siitä, mitä edellä on säädetty, voi-

_____ päivä
Tämä laki tulee voimaan _____
kuuta 1989.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1988

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Toivo T. Pohjala*

